

Dolgoznak már a hadifoglyok.

A magyar kormány és a hadvezetőség intenzíven tanulmányozza annak a tervnek részleteit, *miként foglalkoztassa az orosz és szerb hadi foglyokat.* A genfi konvenció feljogosítja a hadviselő államokat, hogy a hadi foglyokkal értelmiségüknek s társadalmi állásuknak megfelelő munkát végeztesen illő bérért.

Akadály a tervnek csak az a gond volt eddig, hogy az nem fog-e konkurrenciát szerezni a mi munkásainknak, s ezért úgy tervezték, hogy

a hadi foglyokat csak olyan munkára fogják, amelyhez hiányzik a munkáskéz.

Rengeteg kérelem fekszik is már az egyes minisztériumokban, amelyekben egyesek és közvállalatok foglyomunkást kérnek. *A legtöbb azonban orosz foglyot kér és szerbet nem fogad el.*

Igy például foglyot kérnek az egyes földművelésügyi kirendeltségek, hasznavehetetlen területek használhatóvá tételére, parlagföld művelésére, legelő tisztásra. *Ipolyi-Keller* miniszteri tanácsos egymaga Bihar-, Szilágy- és Aradmegyében több mint *huszezer hold* terület kitisztítására kér foglyot. Legelő-tisztításra ugyanis sohasem volt pénzünk s ez az alkalom egész környékek népeit felvirágoztattatná.

Mezőtelegd, Széplak és Kisjenő *hárommillió vízszabályozási munkára* kér foglyot. Sok foglyot kérnek *a malmok, cukorgyárak* s más vállalatok is, melyek nőkkel s gyermekekkel nem dolgoztathatnak, férfimunkást pedig nem tudnak kapni.

Szilágysomlyó városa a város belterületének ármentesítéséhez, egy mintegy 300 ezer koronás munkához kér foglyokat. Rendes zsoldot lenne hajlandó fizetni. Sok helyen megakadt a mezőgazdasági munka is munkahiány miatt. Ezért egyesek ily munkára kérnek foglyot. Egy *Müller Gyula* nevű bárándi tanító *kukoricahántásra* folyamodott orosz foglyokért. Próbaképen kapott. A foglyok vigan hántják a magyar kukoricát, két ór vigyáz rájuk gazdájuk jó ellátásban részesíti őket s pénzt szereznek e könnyű munkáért. A kísérlet nagyszerűen sikerült és így előreláthatólag igen rövid időn belül

a hadifoglyok közül, aki dolgozni akar, dolgozni fog, pénzt keres és lendületet ad olyan köz- és magánmunkáknak, a melyeknek ellátása közszükség.

Semmi háborus vonatkozású munkát nem végeztetnek velük, nehéz munkát sem, csak önként vállalt munkát és csupán olyat, melyben sem férfi, sem nő vagy gyermekmunkásainknak megélhetését nem teszik nehezebbé.

AZ ANGOLOK VESZTESÉGE

A MARNE-MENTI HARCOKBAN.

Kopenhága, szeptember 22. A Temps jelenti szeptember 18-iki számában.

Az angol segítő hadsereg a Marne-menti harcok folyamán tizenötezer embert vesztett halottakban és sebesültekben.

HŐSI HALÁL AZ OLTÁRNÁL.

Bécs, szeptember 22. A Reichspost belgrádi jelentése szerint *Matkovics* Solan ferencrendi atyát, miközben hivatását teljesítette, utolérte a halál. Solan atya Zimonyban maradt volt, amikor az ellenség közeledtére mindenki menekült. Ép misét mondott, mikor az ellenség egy srappnellje a templomba csapott és *az oltár előtt robbant föl. Solan atyát a srappnell megölte.*

BOLGÁR KATONÁK A TIMOK-DIVIZIÓBAN.

Zágráb, szeptember 22. Egy katonatiszt, aki a *mitrovicai* ütközetben sebesült meg és most Zágrábban fekszik, a következőket mondta el a Timok-divizióról:

— *A Timok-divizióban nagyszámu bolgár katona is volt, akiket erőszakkal soroztak be a szerb hadseregbe.* Mikor Mitrovicánál hadifogságba kerültek, azonnal értesítették a fogolykísérő csapat parancsnokát bolgár voltukról és azt kérték, hogy *sorozzák be őket az osztrák-magyar hadseregbe.* Ez a kérelmük természetesen nem volt teljesíthető. Erre azt kérték, hogy *a szerb-bolgár háború kitörésének esetére küldjék őket haza Bulgáriába, mert ők is harcolni akarnak a szerbek ellen.*

EGYETEMI TANÁROK A HARCTÉREN.

Debrecenből jelentik, hogy az új egyetemet október 16-án nyitják meg. A debreceni kollégium tizenhárom tanára a harctéren van és közülök négyen megsebesülve tértek haza.

A franciák válságos helyzete.

Berlinből jelentik: A nagy főhadiszállás szeptember 21-én este 9 órakor jelenti: A Reims körül vívott harcokban meghódítottuk Cracnelle várszerű magaslatot és előnyomulásunk közben az égő Reims ellen, elfoglaltuk Betheny helységet.

A Verduntól délre levő záróerőd-vonal elleni támadásunk sikeresen túllépte a keleti széles Cote Lorrainet, amelyet a 8-ik francia hadtest védelmezett.

Verdun északkeleti frontján az ellenség egy kitörési kísérletét visszautasítottuk.

Toultól északra tüzéségünk rajtaütött a táborozó francia csapatokon.

Egyébként ma a francia harctéren nagyobb harcok nem fordultak elő. Belgiumban és keleten a helyzet változatlan. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Páris, szeptember 22. Pau tábornokot Délfranciaországba küldték, hogy *segédhadtestet szervezzen, mert a franciaországi helyzet már fölötte kedvezőtlen.*

London, szeptember 22. A sajtóiroda jelenti: A helyzet változatlan. Az idő rossz. A sajtóiroda hivatalosan megcáfolja azt a hírt, hogy orosz csapatok Franciaországban partraszálltak.

Kölcsön után szalad a „Krózus.”

Stockholm, szeptember 22. A francia kölcsön terve Amerikában véglegesen megfeneklett, minek következtében Franciaország most Londonban kísérletezik.

Az ujjászervezett Törökország.

Feltűnt tegnap Szegeden husz-huszonkét fezes, katonás tartású fiatal ember, amint az utcán sétálva gyönyörködtek a mi városunk szépségeiben. A fiatal emberek török alattvalók és sietnek haza, hogy a mozgósítás folytán katonai kötelezettségüknek eleget tegyenek. Az egyik török ur kérdezősködésünkre a következő felvilágosítással szolgált:

— Törökország állásfoglalásához kétség nem férhet. **Mi teljes erőnkkel, minden gondolatunkkal az önök becsületes ügyét szolgáljuk,** hiszen az önök ügye a mi ügyünk. Leirhatatlan az a lelkesedés, amelyet Németországban, Ausztriában és Magyarországon láttam, de nem kisebb ennél a mienk sem. Nincs török, aki ne imádkozott volna e háborúért, az izlám szent harcáért gyűlölt ellenségeink: **az orosz és angol ellen.** Amilyen fanatikusan tudunk szeretni, úgy gyűlöljük legnagyobb ellenségünket, az oroszot. És nem tudom, lehet-e ezt a gyűlöletet fokozni, de ha lehet, úgy még inkább az angolt. **Mi ott-hon követeljük a háborút és nincs államférfi, aki ma nálunk nem az oroszok és angolok leveréséről álmodna.**

— Hadseregünk kitűnő. A török katona erős, szívós, lelkes. Boldog, ha hitéért, — amely egy a hazájával — meghalhat. És ez nem frázis. Más katona — a legvitézesebb is — remegve gondol a halálra, a miénknek ez isteni kegy a harctéren, üdvözülés. **A Balkán-háborút a vezetőség hibái, a rossz élelmezés és kevés munició fordították vesztűnkre.** Mai hadseregünk azonban más.

Izvolzsky menekül

a franciák dühe elől.

Bécs, szeptember 22. A Neues Wiener Journal berlini tudósítója táviratozza, hogy az ottani diplomáciai testületnek egyik tagja közölte vele, hogy Izvolzski orosz nagykövet elhagyta Bordeauxt és Angliába menekült. Izvolzskinak ez a kijelentése: „Ez én háborúm” — valóban autentikus. A háború kezdetekor mondotta ezt Oroszország párisi nagykövete. Izvolzski ur most már kevésbé bizik a háborújában és a franciák dühe elől Angliába menekült.

Reims szomorú története.

Genf, szeptember 22. Bordeauxból jelentik: A francia kormány értesülése szerint a németek bombázták a reimsi székesegyházat, amely már lángokból áll. A francia kormány ez ügyben tiltakozó jegyzéket intéz valamennyi hatalomhoz.

Genfből jelentik: Reimsban a francia ágyúütegek a székesegyház mögött foglaltak állást. A német főparancsnok parancsot kapott, hogy a székesegyházat lehetőleg kímélje. A parancsnok sokáig abban a helyzetben volt, hogy eleget tehetett a felsőbb kívánalmaknak, de a francia ütegek később erősen tüzeltek a székesegyház fedezete alatt, s így a németek nem mehettek előre. A székesegyház restaurálható, de a városa romokban hever.